

OBLASŤ : ČLOVEK A HODNOTY

Náboženská výchova evanjelické a. v. náboženstvo

ISCED 2

5. ročník

Časový rozsah vyučovania: 33 hodín

Stupeň vzdelania: nižšie sekundárne – II. stupeň

Forma štúdia: denná

Vyučovací jazyk: slovenský jazyk

ÚVOD

Vzdelávací program z náboženskej výchovy pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde, ktorý je normou pre žiaka. K výkonovému štandardu je priradený obsahový štandard. V ňom sa zdôrazňujú pojmy. Obsahový štandard je záväzok pre učiteľa. Učiteľ môže tieto dve úrovne bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v školskom vzdelávacom programe. Jednotlivé výkony sa neviažu vždy na každý učebný prvok, nepokrývajú celú šírku obsahu.

Vzdelávací program pre predmet náboženská výchova má svoje špecifiká. Cieľom náboženskej výchovy nie sú iba vedomosti a myšlienkové pochody. Vo výkonovom štandarde sú použité činnostné slovesá od nižších myšlienkových úrovní (vymenujú, uvedú a pod.) k vyšším úrovniam. V náboženskej výchove sa výkony nerovnajú iba vedomostiam a myšlienkovým pochodom, ale sú to komunikačné zručnosti a sociálne spôsobilosti orientované na postoje v životných situáciách, ku konkrétnym prejavom správania. Predmet náboženská výchova má duchovný charakter a z toho vychádza aj jeho zameranie. Získavané vedomosti a zručnosti sú dôležité pre praktický život. Pomáhajú pri správnej orientácii v súčasnosti, pomáhajú pri humanizácii, vytváraní priaznivej klímy v škole a spoločnosti.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet náboženská výchova –Evanjelická cirkev augsburského vyznania je povinne voliteľný predmet v nižšom sekundárnom vzdelávaní. Náboženská výchova plní dôležitú úlohu pri formovaní osobnosti mladého človeka a jeho myslenia. Rozvíja duchovný svet žiakov – prostredníctvom zvesti Božieho Slova umožňuje spoznávať im Trojjediného Boha, zjaveného v Písme Svätom. Žiaci sa hlbšie oboznámia s biblickými pojmami, biblickými príbehmi a vyvodzujú z nich Boží odkaz pre dnešného človeka. Pomocou biblických príbehov a konkrétnych vedomostí si budujú vlastné poznanie Božej existencie, ktoré im umožňuje aktívne participovať na živote Božieho ľudu a pod pôsobením Slova a Ducha stvárňovať svoj život. Tento predmet ich vedie k aktívnemu zapájaniu sa do života rodiny, Cirkvi i spoločnosti, v ktorej žijú.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- prehľadujú vzťah s Pánom Bohom a s ľuďmi,
- získajú záujem o Slovo Božie – Bibliu, modlitbu, duchovnú pieseň, o duchovné hodnoty a aktívny kresťanský život v Cirkvi,
- nadobudnú spôsobilosť lepšie sa orientovať v zložitých morálnych, sociálnych, ekonomických a politických situáciách,
- získajú informácie o spleti náboženských a ezoterických prúdov v dnešnej globalizovanej spoločnosti,
- získajú nevyhnutné poznatky dogmatiky, všeobecných kresťanských dejín, dejín ECAV na Slovensku,
- získajú pozitívny vzťah k prírode z pohľadu viery ako k Božiemu stvoreniu a sú motivovaní k zodpovednosti,
- nadobudnú povedomie potreby angažovať sa za spoločné dobro v cirkvi a v spoločenstve, v ktorom žijú.

5.ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

TEMATICKÉ CELKY

- 1. TC Kniha kníh**
 - Najvzácnejšia kniha pre veriaceho kresťana, Božie slovo, rozdelenie Biblie a knihy Biblie
 - Kto je autorom kníh Biblie, o čom hovoria jednotlivé knihy a príbehy Biblie
- 2. TC Preddejiny SZ**
 - Príbeh stvorenia, život prvých ľudí a pád človeka do hriechu
 - Pán Boh trestá hriech a hriešnikov a zachraňuje tých, ktorí v Neho veria
- 3. TC Svedkovia viery v Starej zmluve**
 - Príbehy Abraháma, Izáka, Jáкова a Jozefa a ich vzťah k Pánu Bohu
 - Vzťahy v rodinách svedkov viery a ich životné cesty ako príklad pre nás
- 4. TC Kresťan a modlitba**
 - Význam modlitby v živote veriaceho človeka a jej podstata
 - Vzor modlitby – Otčenáš a jej prosby
- 5. TC Cirkev – Božia rodina**
 - Úloha a význam cirkvi, jej vznik, úlohy
 - Budovanie pozitívneho vzťahu k cirkvi a jej symbolom a prejavom

6. TC Cirkevný rok

- Rozdelenie cirkevného roku – hlavné okruhy
 - Rozdelenie jednotlivých okruhov a ich význam
-

Obsah tematických celkov

1. TC

Kniha kníh

- Biblia – Kniha kníh
- Vznik a rozdelenie Biblie
- Preklady Biblie
- Ako čítať Bibliu

2. TC

Preddejiny SZ

- Stvorenie sveta
- Človek a pád
- Kain a Ábel
- Nóach /stavba korábu a potopa/

3. TC Svedkovia viery v Starej zmluve

- Izák a Rebeka
- Ezav a Jákob
- Jákob u Lábana
- Jákobov návrat
- Jozef a jeho bratia
- Jozef otrokom v Egypte
- Jozef správcom Egypta

4. TC Kresťan a modlitba

- Podstata a obsah modlitby
- Čas, miesto a forma modlitby
- Modlitba Pánova

5. TC Cirkev – Božia rodina

- Vznik cirkvi
- Úlohy cirkvi
- Služby Božie
- Evanjelický spevník
- Evanjelický kostol
- Kresťanské symboly

6. TC Cirkevný rok

- Rozdelenie cirkevného roka – Vianočný kruh
- - - - Veľkonočný kruh
- - - - Svätodušný kruh
- - - - Bezslávnostná časť cirkevného roka

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Kniha kníh

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiaci na konci 5. ročníka základnej školy:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ zhodnotia, prečo je Biblia pre nás dôležitá,✓ opíšu, ako vznikla Biblia,✓ poznajú jej rozdelenie, materiály, na ktorých bola písaná, najdôležitejšie preklady, pisateľov,✓ ovládajú biblické skratky,	<p>Biblia Boh Kniha kníh vznik, delenie, materiál, preklady, autori pamäť, myslenie, proces</p>

Preddejiný SZ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ ovládajú chronológiu stvorenia podľa biblického rozprávania,✓ popíšu biblický proces stvorenia človeka,✓ uvedomujú si svoju zodpovednosť za stvorenie,✓ uvedomujú si dôležitosť poslušnosti voči Pánu Bohu,✓ rozpoznajú, čo je to pokušenie, hnev a závisť,✓ poznajú význam dôvery Bohu a jeho starostlivosť o človeka,✓ urobia si plán pomoci pre svoju širšiu rodinu,	<p>stvorenie, poriadok, slovo prví ľudia Adam a Eva vzťahy – rodina, súrodenci poslušnosť – neposlušnosť rešpekt satan, hriech Kain a Ábel Nóach</p>

Svedkovia viery SZ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ objasnia, aké je dôležité dôverovať Pánu Bohu,✓ popíšu vzájomnú lásku ako dôležitý pilier pre manželstvo a rodinný život,✓ obhája potrebu dobrých súrodeneckých vzťahov,	<p>manželstvo, rodičia Izák a Rebeka súrodenci Ézav a Jákob, klamstvo, dedičstvo, prvorodenstvo, nenávisť, útek</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú, že klamstvo a podvod zraňujú, vedú k hanbe a úteku pred ľuďmi a Bohom, ✓ vysvetlia, ako možno cez odpustenie nachádzať cestu k sebe, ✓ vymenujú, niektoré biblické postavy, ktoré si odpustili, ✓ uvedú príklady, ako si môže širšia rodina pomáhať, ✓ obhája, že pomsta nie je správna voľba na riešenie konfliktov, ✓ zahrajú scénu o súčasnom Ézavovi a Jákobovi, 	<p>služba, úspech – neúspech</p> <p>zrada – pomsta</p> <p>Jozef</p> <p>viera</p> <p>nespravodlivosť</p> <p>odpustenie</p>
--	---

Kresťan a modlitba

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ opíšu dôležitosť modlitby v živote kresťana, kedy, kde a prečo sa modlíme, ✓ uplatňujú a prehlbujú svoj modlitebný život, ✓ vysvetlia jednotlivé prosby Modlitby Pánovej, 	<p>modlitba</p> <p>rozhovor</p> <p>dôvera</p>

Cirkev – Božia rodina

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ popíšu, čo je cirkev, ako a prečo vznikla, ✓ poznajú, kto je jej hlavou a kto sú jej predstavitelia, ✓ určia, čo je centrom Služieb Božích, a čo patrí do ich poriadku, ✓ vysvetlia slová: liturgia, evanjelium, Krédo, ✓ ovládajú orientáciu v Evanjelickom spevníku, ✓ popíšu, čo je súčasťou evanjelického kostola, ✓ určia, načo slúži kostol, aké ďalšie bohoslužobné výkony, okrem služieb Božích, sa dejú v chráme, 	<p>cirkev, hlava cirkvi</p> <p>spoločenstvo</p> <p>Krédo</p> <p>služby Božie</p> <p>liturgia</p> <p>Evanjelický spevník</p> <p>Kostol, chrám</p> <p>kresťanské symboly</p>

Cirkevný rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ vymenujú, čím sa začína a končí cirkevný rok, aké je jeho základné rozdelenie,✓ zapamätajú si sviatky a nedele vianočného kruhu,✓ popíšu biblické udalosti, ktoré sa spájajú s Vianocami,✓ popíšu udalosti a význam sviatkov Veľkej Noci,	<p>cirkevný rok</p> <p>sviatky</p> <p>nedele</p> <p>Vianoce</p> <p>Veľká Noc</p>

V prípade časovej rezervy bude opakovanie učiva, aktivity, prechádzky (exkurzie), tvorba projektov, žiackych prác a pod.

Kľúčové kompetencie

Kompetencie k učeniu sa

- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu

Kompetencie k riešeniu problémov

- pochopí a snaží sa riešiť problém s dôrazom na etický princíp
- plánuje riešenie problému
- vie zhodnotiť výsledky svojich činov

Kompetencie komunikačné

- formuluje svoje myšlienky
- zapája sa do diskusie, obhajuje svoj názor
- využíva rôzne druhy komunikačných prostriedkov a informačné technológie

Kompetencie sociálne a interpersonálne

- účinne spolupracuje vo dvojiciach a v skupine
- prispieva k diskusii v skupine a chápe potrebu spolupráce pri riešení danej úlohy
- vytvára si pozitívny obraz o sebe a podporuje zdravý seba rozvoj
- ovláda a riadi svoje konanie, váži si seba aj druhých

Kompetencie občianske

- rešpektuje, chráni a oceňuje kultúrne a historické dedičstvo
- uvedomuje si základné humanistické hodnoty a uplatňuje princípy demokracie
- rozhoduje sa v záujme podpory a ochrany zdravia

Kompetencie pracovné

- vytvára si pracovné návyky a prácu prijíma pozitívne
- je flexibilný a schopný prijať rôzne zmeny

Kompetencie existencionálne

- objavuje zmysel pravdy a spravodlivosti
- chápe zmysel života a pozitívne hodnotí svoj život
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov, priateľstva, rodiny, manželstva a pod.
- objavuje hranice života – smrť a kresťanský pohľad na večný život

Prierezové témy

Enviromentálna výchova

- žiak prejavuje úctu k živým aj neživým súčasťam prírody
- žiak je vedený k ochrane prírody ako Božieho stvorenstva

Multikulturálna výchova

- žiak chápe dôležitosť kultúry v živote človeka
- žiak je vedený k tolerancii a úcte k iným kultúram

Osobnostný a sociálny rozvoj

- žiak oceňuje hodnotu Biblie
- cvičí sa aktívnemu počúvaniu

Regionálna výchova

- žiak pozná tradície svojho národa a kultúry
- žiak vie rozlíšiť medzi kresťanskými a inými tradíciami a zvykmi

Tvorba projektu a prezentačné schopnosti

- žiak v spolupráci so skupinou vypracuje zadanú úlohu podľa požiadaviek
- žiak vie prezentovať svoje výsledky

Medzipredmetové vzťahy

Etická výchova

- dokáže riešiť etické problémy
- hodnotí svoje správanie a správanie druhých ľudí
- pozitívne vníma svoje okolie

Výtvarná výchova

- vytvára výtvarné práce, podieľa sa na projektoch
- vie znázorniť symboly a vysvetliť ich

Hudobná výchova

- zaspieva piesne kresťanského charakteru
- pozná známe piesne z Evanjelického spevníka

Dejepis

- orientuje sa v časovom rozmedzí prostredníctvom biblických príbehov

Informatika

- vytvára projekty prostredníctvom IKT
- vyhľadáva na internete rôzne informácie týkajúce sa danej problematiky

